

« Նիհայեթ իւլ էմր, մէղքիւր իիթիլալէ
սէպէպլիկեմէթ վիրէն, վերկիլէրին աղըրուղը
տախի տէյիլ տիր. չիւնքի, պիղզաթ քէն-
տիւմ Զուկ սէքէնէսիւտէն էօյլէ պիր ատամ
թանըրըմ քի, սէնէվի 25 եախօտ 50 պին զու-
րուշ կէլիրի վար իքէն, երլտա եալընըզ 6
դուրուշ վէ 40 փարա վէրկի, եախօտ մուախ-

խէրէն թարհ օլունարագ, մուարազայը մու-
ճիպ օլմուշ տուր տէնիլէն միրի փարասը վեր-
մէքտէ տիր. վէ սայիրէրին տախի պուշա
նիսպէթլէ վերկի վիրմէքտէ օլտուղլարընը
խապթ խոնկիլիլիլիլ:—Ֆագաթ, վագաա շու-
տախի սահիհ տիր քի, պուշար տէվլէթ
վէրկիսինտէն պաշգա, պիրտէ բաբաս վէր-
կիսի վիրմէքտէ օլուպ, պիր բաթրիք վէ 12
նէֆէր տախի եպիսկոպոս պէսլէմէքտէ, վէ
մէրգուճանըն քիւլի սէրվէթ սահիպլէրի օլ-
մասընը մուճիպ օլմագտա տըրլար: չէօյլէ
քի, պու կիւնքի կիւն բաթրիքլէրինին 500
պին, վէ եպիսկոպոսլարըն տախի 250 չէր
պին դուրուշ սէնէվի կէլիլէրի վար տըր:
արթըգ օլ եաղմագտա օլան հէտիյեկէրի վէ
սայիրէրին հիւսպա գօյմայալըմ: Վէ շու-
նու տախի պիրտիրիլիլ քի, միւմայիլէյհ
զաթլարըն մէսարիֆաթը լազըմէլէրի, զա-
թէն պորճլարը տըր կիպի, ճէօմաթլարը
թարաթընտան գայրըմագտա օլտուղու-
տան, պախաաթ իշար իթաիլիլմիգ կէլիլէ-
րինի, թագըմըյա սանտըղլարընա տօլտուր-
մագտա տըրլար:

«Խայր, պու գօրպալընըն սէպէպի էօյլէ
չէյլէ օլմայըպ, իլլա մէտէնիյեկէթէ գարըն
էմրի թէգատուրմէ (յառաջագիմութիւն)
գարըն պարպարըն, վէ սէրպէսթիլէթէ գար-
ըն տէպօթմէմիւսթաղիլիլք, վէ ֆաղըրլարըն
խարապընը մուճիպ օլմագտա օլան միւսթէ-
քիլիլք օլուպ, վէ տահա գիյատէ էսէֆ խոն-
ճէք եէրի շուրասըտըր քի, պիր թագըմ ճահիլ
ատամարըն, քէնտի խայր ու մէնֆաթթիլ-
ընըն թանըմայարագ, մուղպիրինտէ հարէ-
քէթ իթմէքիք իտտալարընտան նէչէթ
իթմիշ տիր:

Պագըն կէլէնէ+ րէն

—Լա թիւրքիտէ ալաֆրանգա մօրտ
3 թարիլիլ օգուճան պիր թէլէկրաֆա
նազարէն, Ուլաճ Պուղտանտա ասայիշի
հալ հիւքմ իթմէքտէ տիր:

Մէգքիւր զագէթա, կէչէն հաֆթա
Լօնտրատան կէլիլ օլան պիր թէլէկրաֆ
խապլիլ, եանի ինկիլթէրա տէվլէթիւ-
նին, Պէլճիգա գրալը պիրտուրէլէրինէ,
Ուլաճ Պուղտան պէյլիլինի գապուլ իթ-
մէսինէ տայիր իպրամլար իթմէսինին
զէքրլինի տախի կէչէրէք, զայրի բէսի
օլտուղու հալտէ, Ճէրհ մաէլինտէ պա-
զը միւթալապա կիրիշմիշ, վէ ինկիլ-
թէրա տայիմա քէնտի մէնֆաթթը իշին
չալըշըր օլտուղուտան, նուֆուղու
թահթընտա օլան պիր բրէնսին նասպիլէ,
օրանըն թիւրքընա գարընտըրթմագ սէվ-
տասընտա կէպմէքտէ օլմասընը թէֆէք-
քիւր իյլէմիշ տիր:

Թիւրքիլին պու միւլահազալարը բէք
տօղըն տուր տէնսէ ճայիլ տիր. լաքին
բօլթիլգա կէօլիլէ պագըրտըգտա, պաշ-
գա պիր պիւլիւք սէպէպ տահա պու-
լընտուղու աշիքեար տըր: չէօյլէքի,
Դուգա պէյ շիմոյիլէ գատար Ֆրանսա
բօլթիլգատընա մէյեալ պուլընտուղու:

տան, վէ շու խուսուս իսէ ինկիլթէր-
լանըն էֆքեարընա թօլունմագտա օլ-
տուղուտան, շիմոյիլ թամ ֆուրսաթ-
եաֆթէ տիր տէյէրէք, քէնտի բօլթիլ-
գատընա թարաֆիլիլ պիր զաթըն պէյ
թայիլին գրընմասընա չալընաճաղը թա-
պիլի տիր:

—Սիւ վէյիշ գանալը քիւշատը մէսէլէսի-
նին, պու տէֆաքի Մըսըրա թէճէմիւ-
խոնէն գօթիսիօնու մախսուսու մարիֆէ-
թիլէնֆրանսա իմրէրաթօրու հալտէթլէ-
րինին միւնասիպ կէօրտիւկիւ էսապար
իւզէրինտէ միւլէսսէս պուլընտուղու
հալտէ, թէսվիլէ օլունուպ պիրթիլիլ,
վէ գարարը լայիհասընըն, մէմուրու մախ-
սուս մարիֆէթիլէն տնդարիլպ պու թա-
րաֆա կէօնտէրիլէրէք, թարաֆը Սալ-
թանաթը սէնիլիլէտէն թասաթիգ գրընըպ,
վէ իճապ իտէն ֆէրմանը ալիսինին սա-
տըր պուլընլաճաղը, վէ հաթթա, մէգ-
քիւր գանալըն քիւշատինի տէր իւհտէ
իթմիշ օլան գուլմաննէնըն բէյիլիլ ֆէր-
տինտա լէսէքսէ պիր գըթա նըշանը ալիլ
Օսմանիլի հասն պուլընլաճաղըն պաշգա
տահա սայիր զաթլարա տախի, կէրէք
պուրատան, վէ կէրէք հիւքիւմէթի Մըս-
րիլէ թարաֆընտան, իքրամ ու իլթի-
ֆաթլար օլունտուղու, հալտաթիսաթը
միւ հիւմէտէն տիր:

Ագրպէթքիար շու գանալ մէսէլէսի,
ինկիլթէրանըն առէմի մահաղընիլէթի-
նի մուճիպ օլարագ պիրթմիշ, վէ Ֆրան-
սանըն նուֆուղու պու պապտէ տախի
զալէպէ իյլէմիշտիր:

—Լէվանթ Հէրալըն փետրուար 24 թա-
րիլիլ նիւսիլէսինտէ, շու աթիլտէքի միւթա-
լաա օգուճանու տուր:

Մէգքիւր զագէթա շաղարէն, աշիքու-
նաթը տէվլէթին թագսթիլէրինէ վէ ֆայիլ-
լէրինէ սէնէվի 6 միլիօն լիւրա վէրիլմէսիլա-
զըմ կէլիլիլ թագսթիլտէ, թախսիսաթը շա-
հանէ, վէ խատէմէյի խասսէ մաալարը իշին
տախի, ճանիպի մալիլէտէն, ալթիլթաթմին
1,250,000 վէ տահա գիյատէ ինթիմալէ եա-
զընը 2,000,000 լիւրա թէտիլիլ օլունուշ օ-
լուպ, տէմիր գապը սէֆինէլէր մէսարիֆաթը
միւսթէսնա թուրքուղու հալտէ, մէսարի-
ֆաթթը ասկէրիլէ վէ պահրիլէնին եէքիւնի
3,000,000 լիւրա պալիլ օլմուշ տուր: վէ մէ-
արիֆի ումուլիլիլ, վէ ամէլիլաթը նաֆիա
ուղընտա սարֆ օլունուշ օլան 65,000 լիւրա-
տէն էքսիք պիր մէպլաղ տախի տախիլինտէ
պուլընտուղու թագսթիլտէ, տէվայիլիլ սայի-
րէնին մէսարիֆաթթը 5,250,000 լիւրա տօլմուշ
տուր: վէ մահալիլ մուգատտէսէ իշին 575,000
լիւրա սարֆ օլունուշ տուր: վէ թէգալիւտ-
լէրին այըզլարը վէ թայիլինաթլարըն պէտէլ-
լէրի 600,000 լիւրա թէճագուղիլիլ տիր:
վէ 900,000 լիւրա գատար տախի խուսուսաթը
միւսթէլիլիլ ուղընտա սարֆ օլունտուղու-
տան, մէսարիֆաթթը տէվլէթին եէքիւնի 17
միլիօն լիւրա պալիլ օլմուշ իսէտէ, աշիլգ

տա գալմըլ օլան մաալար իլէ սայիր պօրճ-
լարըն նէ գատար օլտուղլարըն անճագ Մալի-
յէյէ մալիւմ պուլընմագտա տուր:

Մէգքիւր զագէթա, մէգքիւր 17 միլիօն
լիւրա մէսարիֆաթթա 14 միլիօն լիւրա վարի-
տաթ կէօսթէրէրէք, 5 միլիօն լիւրա աշիլգ
գալտընըն պիրտիրիլտէն սօնրա, շու զիր-
տէքի միւթալապը տախի իթմիշ տիր:

«Իշթէ պուլտան բէք իյի անլաշըմագ-
տա տըր քի, 1866—1867 սէնէսի պիւճէն-
սի, 5 միլիօն լիւրա աշիլգ իլէ պաշլալաճագ
տըր: Վէ պիլգ պիրիլիլ քի, բէսիլ բագգամ-
լար, պու աշիլգ թէնիլ խոնկիլտիլքտէն
պաշգա, հաթթա ֆաղլապա տախի թէպտիլ
իտէպիլիլիլ: լաքին, էօյլէ ճահտար իլէ
հագրգաթը հալին պաշգա պիր սուրէթէ
թահիլիլ ինթիմալտէն օլմայըպ, վէ հուսուլէ
կէլէնէք նէթիլէնին մէնի միւլէքին օլմա-
յաճաղը չէօյլէ տուրտու, արթըգ էհալինին
տախի էօյլէ ֆէնտալաղընընտա պալտանմաթը
ինթիմալտէն տէյիլ տիր: Խոնի, պու խու-
սուտա հալլ օլունաճագ մէսէլէ շու տուր
քի, աճէպա շու 5 միլիօն լիւրա աշիլգ նէ սու-
րէթլէ գաբատընաճագ տըր: հիւքիւմէթ իղ-
հարը իֆլիս մը իտէնէք տիր: Խայր, պու-
նա քիմսէնին ինանմայաճաղընտա շիւքէ
եօղտուր, վէ իշթէ պու սէպէպէ մէպին տիր
քի, շու մէսէլէնին հալլինտէ, ճիւղ իւ քիւլ-
լի միւշքիլաթ կէօրիլմէքտէ տիր: Թէյմիւ
վէ Վէն նէհիլէրի թարաֆլարընտա (եանի
Լօնտրատա վէ փարիստէ) օլտուղու միսիլլու,
եա վարիտաթը տէվլէթ արթըրըմալը, վէ
եախօտ մէսարիֆաթթ էքսիլթիլիլտիր: Վա-
գաա, նազարը էվլէլտէ, էվլէլէթ խուսու-
սու իճրաթը ինթիմալտէն տիր կիպի կէօրի-
լիւպ, վէ իճապը իճրասընա չալընմասընտա
արգու վէ նիլէթ օլունուր, հալպու քի, շու
մէսէլէյի սէթը իյլէյն բէրտէլէրին հէման
պիրինճիսի գալտըրընտա, սնըն տախի
ինթիմալին խարիճինտէ օլմասընըն անլաշը-
լաճաղը պիր իշթիպահ արը: Էվլէթ թիւր-
քիյա էհալիսիլին սայըսընա, վէ ճօղրաֆի-
աճա արագիլիլին կէնիլիլիլնէ նիսպէթլէ,
սէնէվի 14—15 միլիօն լիւրա վարիտաթ, սու-
րէթի զահիլտէ ազտըր կիպի կէօրիլմէսիլ-
կիւնտէն, գօլալաճա բէք շօք չէյ արթըրը-
մասը խաթըրա կէլիլ: Նասըլ քի բէսիլ օլան
զագէթա տախի, ինկիլթէրատա պիր պիրի
իւսթիւնէ առամ պաշընա 50 չիլին վէրկի
տիւշտիւկիլ հալտէ, թիւրքիյատա իսէ, եա-
լընը 8 չիլին տիւշմէքտէ օլտուղուտան
պահա իլէ, թիւրքիյանըն պու հալինի պիր
զէնկիլիլք ալեամէթի տիր զիւլմիւլէյէ, է-
հալինին վէրկիլիլնէ զամմ օլունարագ, վա-
րիտաթը տէվլէթին արթըրընա պիրմէսինի,
պիտ տէֆաթթ իտտաա իյլէմիշ տիր: հալպու
քի պու նիսպիլ իլէ պու հիսապ բէք եան-
լըն տըր, չիւնքի, մէմալիլիլ մահրուէյի Նա-
հանէտէ պուլունան էհալտէն էքսէրի, եա-
նի Քիւրտլէր, վէ թիւրքիլիլէր, վէ Արապա-
րըն (Ալշարլար իլէ սայիր աշիլթէթլէրի ու-
նութմուշ օլմալը տըր) հիշ տէյիլ իսէ օնտա
տօղուղու, փատիլահա իթաթ նէ իտուկին
թանըմաթընտա, վէրկի վիրմէքտէն
իմթինա իթմէքտէ տիրլէր: վէ թայիֆէլի

մէզպարէնէն իսթիման գըլընաղըլարը հալտէ , էհալինին պաղը գալանլարը սայըսընըն , րէս- մի թահրիրարթլարըն , Ղարպ թարաֆը իս- թիդրաղ վէրիծիլէրինի , ինանտըրմագ նիլէ- թիլլէ կէօսթէրտիքլէրինտէն բէք չօզ նօզ- սան գալանաղը աշիքեար տըր : Ֆաղաթ , մէզքիւր հիսապ վէ նիսպէթէնէ կանլըլըդ եալընըդ պու խուսուս օլմայըպ , իլլա պաշ- դա պիր խուսուս տահա վար տըր : չէօյլէ քի , Թիւրքիյա էհալինին շու շիմտիքի էմրի զիրաթնա , թիճարէթէն վէ սանայիճէ տէրքեար օլան հալինէ նաղարէն , օլ մէր- թէպէ կէրիտէ վէ ֆաղըրըդտա պուլուն- մագտա տըր քի , ինիլթէրրատա պիր պի- րի իւզէրինէ ատամ պաշընա սէնէվի 100 շիլին վէրկի ալընմագ , պուրանըն էհալինի- տէ 5 էր շիլին ալընմագտան զիյատէ ճայիլ տիր : Ղաղըրտըրըդ գըսսալթալըմ , պիղճէ , շիմտիքի հալ մէզքիւր կիւճիլիլ , վէրկի- նին արթըրըմասըլլա հալ իթմէքլիլէ չը- գըլմագ , իճրասը միւմքինաթտէն օլմայան պիր շէյէ թէչպալիւս իթմէք տիր : Աէրշի , վէրկիլէրին թահիլի խուսուսու գըմ- նընտա նիզամը պիր թարիգ իթթիլաղ օ- լունտուղու թագաթիլտէ , վարիտաթը մալիւ- մէնին եարըմ միլիօն լիրա տահա արթմասը ինթիմալտէն տիր , լաքին , եէնիտէն վէրկի- յէ պիր շէյ գամմ իթմէքլիլ քեարը աղըլ տէյիլ տիր : չիւնքի , էհալինին ալսսէվիսի , պիր վարատահա զիյատէ վէրէմէզ պիր հալ- տէ պուլունմագտա տըր : »

Լէվանթ պուլունարը սէօյլտիքտէն սօնրա , մէզքիւր աշըրը գաղաթմագ իչին , քէնտին- ճէ պիրիծիք չարէ ատտ իտէրէք , շու ա- թիտէքի թարիգի թէքլիթ իթմիշ տիր : չէօյ- լէ քի , մէսարիֆաթը տէվէթ աղալթըլմալը տըր : վէ պու խուսուսուն իճրասընտա , թա մապէնի հիւմայունա միւթէալիլ պուլունան թախսիսաթըն եարըմ միլիօն լիրա թէնգիլիլէ պէտ օլունմալը տըր : վէ օլ պապտէ Զաթը թաճտալէրինտէ , մալիւմաթը թամմէ իլլէ- տիքլէրի թագաթիլտէ , քէնտի հիւննի րիդայը շահանէլէրիլլէ ճիւզի պիր շէյ իէրք իտէ- ճէքլէրի շէօյլէ տուրսուն , օլ հալտէ տախի , Թիւրքիյանըն վարիտաթը գատար վարիտաթը օլան մէմալիքի սայիլէ հիւքմտարլարընտան զիյատէ թախսիսաթլարը գալըն շուաղը աշիքեարտըր : վէ թէրսանէ իլլէ թօրհանէ մէ- սարիֆաթընտան տախի պիր միլիօն լիրա թէնգըն օլունմալը տըր : չիւնքի տօնանմա ի- չին օլունան մէսարիֆաթըն լա աղալ նըսֆը պիհուտէ եէրտէ օլունմագտա տըր : վէ վիւ- քէլայի ֆէխիսամ թախսիսաթլարընտան տա- խի իքի եիւզ էլլի պիւնիլրա քէսիլիպ , վէլ- հասըլ , Զաթը սատարէթէնհալէրինտէն պաշանըլարագ , աշաղը տօղրու էնիլմէլիտիր :

Լէվանթ պուլունարըն սըրասընտա , Մէք- քէյի միւքքէրէմէ , վէ Մէտէնիյի միւնէվիլէրէ մէսարիֆաթընտան տախի պիր մըզտար շէյ թէնգիլ գըլընտըրը թագաթիլտէ , տին ու մէզ- հէպէ վէ ատապ ու ախալգճա չօղըլըզ պիր գարար կէլմէյէնէկինի գըլաս իլլէտիքտէն սօնրա , շու աթիտէքի մէզալաթ իլլէ խաթ- մի միւքալաթ իթմիշ տիր :

« Իշթէ , պու եօլտա իտարէ սուրէթլէրի իթթիլաղ օլունտուղու թագաթիլտէ , մալիլէ

հիսապընճա , իքի թարաֆը սնգարիպ պիր մուվաղէնէ հուսուլի էսէրի կէօրիլէնէկի , վէ օլ վաղըթ , եօլար եարըլպ , վարիտաթ- ճա նիլէ գաղաթար աշըլաճաղը , վէ զիրա- աթ , թիճարէթ , վէ սանայինի իլէրու կէօթիւ- րիւմէսինէ սայ իւ դայրէթ օլունաճաղը (ան- մայալըմ շու մատէնիլէրին մէսէլէսինի) , վէ պու սուրէթլէ մալիլէ նէզարէթիլին շիմ- տիքի թիքէնիլէրէ մէմու օլան տիվանընըն , միւտտէթի գալիլէ դարֆընտա պիր կիւլիս- թան հէյեթիլ քէսպ իտէնէկի , վէ մէմալի- քին գրէթիտօսունուէն կէրէք տախիլտէ , վէ կէրէք խարիճտէ պուլունան ֆէսատալէր- լէր էլլինտէն գուրթուլարագ իզտիյատ պու- լաճաղը պի իշթիպաւ տըր :

« Աճէպա պու սէնէ , մէզքիւր իսլահաթ- լարըն քեաֆիթէթէն , վէ եախօտ պաղըլա- րընըն իճրասընը կէօրմէք իզպալինէ նայիլ օլունաճաղ մը տըր : Էվէր պու իւմիտ պօ- շա չըզար իսէ , պուլունան սօնրա օն իքիայ տահա , մէզքիւր իւմիտէրէ կիւվէնմէք տա- խի կիւճ օլաճագ տըր : »

Լէվանթըն պու պահսընը քեաֆիլէն թա- տիք իթմէյէն հաճէթ կէօրմէյիլ . լաքին , վէրկիլին աղըրըլը , վէ ֆուգարանըն սէ- ֆիլիլի հագընտա սէօյլտիքլէրինի քեաֆ- ֆէսինի թաստիլ իլլէ , խուսուսու մէզպուր իւզէրինէ , Ֆուտա բաշա հաղըթլէրինի նաղարը տիգզաթ վէ մէրհամէթլէրինի ա- ճիգանէ վէ խալիսանէ տալէթ իտէրիգ :

— Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Ատանա գայիմագամըլը , Մարաշ միւթէսար- րըթը սապըզ սատտէթլու Վէյիս բաշա հաղ- րէթլէրինէ ,

Մարաշ գայիմագամըլը , միւճէտտէտէն Բուսիլի պէյլէր պէյիլի բայէյի ըէֆիլ թէվ- ճիլիլէ , Սինօպ գայիմագամը սատտէթլու Թէվֆիլ բաշա հաղըթլէրինէ ,

Հալէպ գայիմագամըլը , ումուրը էճնէ- պիլիլէ միւտիլիլի ինգիմամը , վէ իւլթպէյի միրի միրանի թէվճիլիլէ , տիվանը մուհաս- սէպաթ աղասընտան սատտէթլու Բէրիլէվ բաշայա ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Էօզէյի գայիմագամըլը , իզգէթլու Վէյսի էֆէնտիլէ իպգաէն ,

Հալէպ վիլայէթի մէքթուպճուլուղու , իւլթպէյի սանիլէ միւթէմայիլիլլէ , Թուհա վիլայէթի մէճիլի իտարէսի պաշ քեաթիպի սապըզ իզգէթլու Վալիպ պէյ էֆէնտիլէ ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Գօզան գայիմագամըլը , միրիւլ ամիրալըդ իւլթպէսի թէվճիլիլէ , թէրճէմէ օտապը խիւլէֆասընտան , իզգէթլու Սալիմ բաշայա ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Իսլահիլէ միւտիլի , իսթապլ ամիրէ միւ- տիրիլի բայէլուլէրինտէն , իզգէթլու Օսման պէյէ միրալայըդ իւլթպէսի ,

Հալէպ վիլայէթի մուհասէպէճիլիլի , իւլթ- պէյի սալիսէ իլլէ , Վարնա սանճաղը մալ միւ- տիրի սապըզ իւլթպէթլու Զէյպի էֆէնտիլէ ,

Հալէպ վիլայէթի ումուրը էճնէպիլլէ միւ- տիրիլի մուկալիլիլի Վասու էֆէնտիլէ ,

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ քեային Ֆիլիպէ գայիմագամըլը , սատտէթլու Ահ-

մէտ Աթա պէյ էֆէնտիլի հաղըթլէրինէ , Թէքֆուրթաղը գայիմագամըլը , միրիւլ ամիրալըդ իւլթպէսի թէվճիլիլլէ , Պիրէճիք գայիմագամը սապըզ իզգէթլու Բիւշտի պէյէ , Էտիրնէ վիլայէթի մուհասէպէճիլիլի , Թու- նա վիլայէթի մուհասէպէճիլի սապըզ իզգէթլու Բիւֆաթ էֆէնտիլլէ ,

Էտիրնէ վիլայէթի մէքթուպճուլուղու , ամէտի խիւլէֆասընտան իզգէթլու Զիյա պէյ էֆէնտիլլէ ,

Էօզէյի գայիմագամըլը , իզգէթլու Վէյ- սի էֆէնտիլի գատէ իւլթպէթլու Էշրէֆ էֆէն- տիլլէ , իւլթպէյի սալիսէ թէվճիլի պուլըրու- մուշ տուր :

— Ճէրիտէտէ օղունտուղունա կէօ- րէ , Ժօզէֆ Գէրէմին զայրէթլինի չէք- մէքտէ օլան աղըլարըն սըղընտըլարը պիր գաշ փարէ քէօյլէր սլասըլարագ , մահը հալին պէչիւնճի կիւնիւ պէշ սատթ գա- տար մուհարէպէ իտիլտիլինտէ , աղըլար թագըմը տիւշաղը ինհիլամ օլունագտան պաշգա , իքի կիւն սօնրա , պիզաթ Գէ- րէմին գարիէսի օլան Էհտին տախի սը- գըլըրըրըրընտան , մէրգուլ պիր գաշ նէֆէր բատաշարըլա ֆիրարէ մէճպուր օլունա , վէ հէրքէս տալիլիլի իթաթթա կիրմիշ տիր :

— Զարշէմպիհ կիւնքի Լէվանթտա օ- գունտուղունա կէօրէ , սալը կիւնիւ Մուսուլտան կէթիշ օլան պիր մէքթուպ- տան , չէհրի մէզպուր իլլէ Աճէմ սինօ- լունուն օրթասընտա օլունա , ճէնուպի ֆիւրտիսթանըն պիւլիլէ չէհրի օլան Բէվանտըլ չէհրինտէ , բէք շէտիտ սու- րէթտէ գօլէրա իլլէթի զուհուր իթմիշ տիր :

Պու ֆէնա հափտիտտէն , մագալլահ շու իլլէթի միւհէքէնին , եալաշ եալաշ Սիւրիայա գատար եէօրիլիլա կէլմէսի գօրգուսու նէչէթ իթմիշ տիր :

— Մէարիֆի ումուլիլէ նաղըրը Գէ- մալ էֆէնտիլի հաղըթլէրինի , Պէլճիգա գրալը հաղըթլէրինի քիւրսիլի գրա- լիլիլէթ գուսուտինի թէպրիք նիլէթիլ- լէ , եաղընտա Պիւսսէլէ աղիմէթ իտէ- ճէկի հափտիսաթտան տըր :

— Լէվանթտա օղունտուղունա նա- գարէն , Մէմէքէթլէյն մէսէլէսինիլլէ թէս- վիլէսի նիլէթիլլէ լաղըմ կէլէն գօնֆէ- րանս հագըրնտա խայիլճէ միւզաքէրաթ օլունտուղունա սօնրա , աղըլպէթքեար փարիստէ թէճէմիլիլ իթմէսինէ , վէ օլ վաղթէ գատար , Մէմէքէթլէյնի մու- վաղգաթ հիւքիւմէթինէ միւտախէլէ օ- լունմամասընա , Պապը ալիտէ գարար վէրիլիշ տիր :

— Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ , Մէճմու- լի Հափտիս մուհարիլիլի թարաֆըն- տան , շու աթիտէքի իլան նէշը օլուն- մուշ տուր :

« Միւրվէթլու էֆէնտիմ . « Պու տէֆա մէարիֆի ումուլիլիլէ

նեղարեթի ճանիպինտէն թարափըմըզա
աթիւիւզգեբը թեղքէրէյի րէսմիյէ կէ-
միշ տիր :

« Մէճմուայը Հաւատիս զազէթասը-
նըն մուհարրիլիսինէ :

« Մուհարրիլի պուլունտուղունուզ
ղազէթանըն 282 րամազան 18 թարիսի
իլէ մուվէրրալի վէ 634 նիւմէրոսու իլէ
մուրագգամ նիւսիսիսինտէ Ահվալը Տա-
խիլիյէ իւնվանը իլէ տէրճ օլունմուշ օ-
լան պէնտուէ ումուրու մալիյէ վէ խու-
սուսաթը սայրըյէ տայիր , կիւյա պազը
Էւրոբա զազէթալէրինին ազվիաթը իւա-
սիմանէլէրի մէյտանէ դօնուլմուշ օլոու-
ղու վէսիլէսի իլէ , պիր թագըմ մէզալա-
թը մուղբրէ տէրճ վէ իլան օլունմուշ
իտուկիլէ մէպնի , մաթպուլաթ նիզամ-
նամէսինին երկիրմի ետիւնճի պէնտի
ահքեամնճա զազէթանըզն պիր մահ
միւտտէթլէ թաթիլ իթաիրիլմէսի Պա-
պը Ալինին շէրէֆսուտուր իտէն էմր իւ-
ֆէրմանը իզթիզասընտան պուլունմուշ
օլմաղ իլէ , օլ վէճ իլէ եարընքի կիւնտէն
իթիպարէն միւտտէթի մէզքիւրէ ինզը-
զասընա տէկին թաթիլ իտիլմէսի պէյա-
նընա միւպատէրէթ օլունմուշ տուր : »
1866 Շոգալ 17 . 282 Շէվալ 14 : «

« Հիւքիւմէթի Սէնիյէնին պարեատէ
մէզքիւր էմրինէ իթաթլէ , Մէճմուա-
մըզն տէրագապ վէ պիր այ միւտտէթ
թաթիլ վաճիպէյի զիմմէթի ուպուտիյ-
յէթիմիդտէն օլաճաղը քեաֆֆէյի ապօ-
նաթլարըմը միսիլիւ , զաթը միւրվէթ-
սիմաթլէրինէ տախի պէյան իտիլէրէք ,
Ասիթանտէ թապ իւ նէշր օլունան սա-
յր ֆրանսըզ , ինիլիլ , վէ պէլքիմ Բում
վէ Էրմէնի լիսանլարընտա օլան զազէթա-
լար դատար մէզալաթը մուղբրէ նէշ-
րինէ մէզուն օլամատըզըմը տախի , ու-
մումէ այիտ օլան մաթպուլաթ նիզամ-
նամէսի թարափընտան , զազէթամըզն
լիսանընա պիր միւրվէթի մախսուսէ վէ
թէմեիլիլէ առա իտէրիլ : »

Էմր ու ֆէրմանը ալիյէ քէմալը ի-
թաթլ վաճիպ տիր , օնա պիր շէյ տէ-
յէմէյիլ , լաքին , շունա էսէֆ իտէրիլ
քի , պազը զաթլար , կէրէք պիզաթ
Մէճմուայա դարչը գալլիլէրինտէ էսէրի
ղարազ թաշըմադտա օլուուգլարընտան ,
վէ կէրէք , մաթպուլաթա դարչը նէֆ-
րէթ ու գըտտիլիլէթլէրի պուլունտու-
ղունտան , նամէրալիլ իրթիքեապ իլէ ,
սէվինմէյէ պաշաաղլարը մէսմուլիմիլ
օլմուշ տուր :

Քեամիլ առամըն , հիւ պիր վազըթ-
տա պէյլէ պիր շէյէ սէվինմէյէճէյի
շիւրհէսիլ տիր , զիւրա , զազէթաճըլար պի-
րէր մէլէք օլմաղպ , իլա պէնիլի առէմտէն
մատուտ օլուուգլարը շէյլէ տուրսուն ,
պու կիւն պիր միւճաղաթա միւսթա-
հազը պուլըրուլան պիր զազէթանըն ,

պիր կիւնտէ պիր պիւլիւք միւքեաֆա-
թա նայիլ օլմաղաճաղը նէտէն մալիւմ
տուր , վէ հաթթա , զիյատէսիլիտէ
ազլէ մազրուն տէյիլ մի տիր . վէ մէ-
կէրչի օն տէօրթ սէնէտէն պէրու , ու-
մումուն մէնֆաթթընա խըսմէթ իտէն
պիր զազէթանըն , պիր կիւնտէ միւքեա-
ֆաթ իսթէմէյէ տախի հազըր օլմա-
յաճաղմը տուր :

Ճէզա օլմայան եերտէ միւքեաֆաթ
տախի օլմաղ . իմոի , մատամ քի , Սա-
թանաթը սէնիլիլէ , զազէթալար հազ-
գընտա , նիզամմալէյի մաթպուլաթա
թէվիլիզան , միւճաղաթ ուսուլինի մէվ-
դրի իճրայէ գօյմայա պաշաաղը տուր , պիթ-
թապի պուլունտան սօնրա , միւքեաֆաթ
ուսուլի իճրասընա տախի հիմմէթ պու-
լուրաճաղը , պիզճէ շիւրհէտէն միւս-
թալին տիր , վէ նոսըլ քի զաթէն , Տէվ-
լէթի ալիյէ հազըրնտա իզհարը խալի-
սէթ իտէն պազը Էվրօպա զազէթալար-
նըն , մազհարը իլթիֆաթ ու միւքեա-
քեաֆաթ պուլըրուլուուգլարտա տայիմա
կէօրիւլմէքտէ վէ իշիտիլմէքտէ տիր :

— Պիւքըշտէն կէլէն սօն խապէրլէր-
տէն , տալիլի հալին տէվամ իթմէքտէ
օլուպ , հէր թարաֆտան , շու սօն հա-
տիսէ հազըրնտա իզհարը մէմուլիլիլէթ
օլունմադտա իտուկիլ անլաշըմադտաաւոր :

Շու աթիտէքի մէթթուպուն տէր-
ճիլլէ պիրլիքտէ , քէնտի միւթուլաաւըզ
տախի թալէպ օլունմուշ իտէտէ , պիզ
եալընըզ մէզքիւր մէթթուպուն տէրճի-
նի քեաֆի առա իտէրիլ :

... Խմբագիր
Չեր ճչմարտասէր և անկողմնասէր
ողւոյ տէր ըլլալիկ քաջ ճանաչելով ,
կր խնդրեմք , որ Մասիս լրագրոյն 32րդ
թիւ Մանրալոյն մէջ հրատարակուած
մէկ յօդուածին դէմ այս հերքումնիս
ձեր ազգօգուտ լրագրոյն միջոցաւ հրա-
տարակելու բարեհաճիք : Մասիս լրա-
գրին իւր յիշեալ թուոյն մէջ , թունա-
ւորեալ սիկարի թուղթի վրայ խօսելով ,
կուգէ կարծել տալ թէ այս լուրը ծխա-
փայտ շինող կամ վաճառողներուն կող-
մէն հնարուած է , և որովհետեւ մեք ալ
ծխափայտ շինողներէն եմք , և հետեւապէս
մեր արհեստակցազը պատուոյն ալ նա-
խանձախնդիր , ուստի կը բողբեմք
Մասիս յայտնած այն անտեղի կարծեա-
յը դէմ : Կարծիք մը , որ փոխանակ մարդ-
կային ընկերութեան օգտին ծառայելու ,
բովանդակ մեր արհեստաւորներուն պա-
տիւր ոտնախիս կրնէ : Եթէ կարծիքով
դատելը ընդհանրութեան մէջ ընդունե-
լի է , մենք ալ կը կարծեմք , որ Մասիս
կամ ուղղակի թշնամութիւն մ'ունի
մեզի դէմ , և կամ անկապութիւն մը
սիկարի թուղթ ծախող պաշտօնէի :

Կը խնդրեմք . . . Խմբագիր , ձեր բը-
նական արդարասիրութեամբը այս նիւ-
թիս վերաբերեալ խորհրդածութիւննիդ
չըզանալու բարեհաճիք :

1866 փետր . 20 Պետրոս Ճէլմէն
Չըպրէնէն Էնֆընէն Էլիլի-պաշա
Մասիս-իւն :

Պու ախլամ շու զերտէքի , Նաուա
թէաթրօսունտա իճրա օլունաճաղ օլուն-
տան մազսէտ , պիր ֆուգարա բէրվէր-
լիքտէն իպարէթ օլունտուգտան պաշա ,
պիզաթ օլունճուլարը տախի անճնուէր
օլուուգլարը հալտէ , աճէպա , էհալի թա-
րաֆընտան տախի , այնի տէրէճտէ ֆու-
գարաբէրվէրլիք կէօսթիլիլէրէք , շու նի-
յէթի խայրիլիտէն մէմուլ օլունան հա-
սըլաթըն հուսուլինէ հիմմէթ օլունմա-
յաճաղ մը տուր . պիզ պիլ իֆթ իթար տէ-
յէպիլիլիլ քի , էհալիմիլ հէր վազըթ օլ
ֆապիլիլիլ իճրասընա հազըրարը :

... Խմբագիր
Սթիպալիլի անճնուէր երիտասար-
դաց խումը բաղձալով երկիւղթ մը տալ
ի նպատ աղքատական ընկերութեան
Տիկնանց , ամառ 25ին յառաջիկայ ուր-
բաթ գիշեր , Նաուալի թատրոնին մէջ ,
Պ . Թովմայ Թէրզեանի նմանողութեամբ
գրած Յովսէփ գեղեցիկ սրտաշարժ թա-
տերախաղը պիտի ներկայացնէ : Նաեւ Տ.
Արուսեակ Պէլիքճեանը կը հաճի յատուկ
առթիս համար Պ . Մ . Պէշէկթաշեանի
յօրինած ճառը արտասանել : Թատրո-
նին երաժշտական խումբն ալ այս հան-
դէսիս աւելի շքեղութիւն մը տալու
համար , երաժշտական մէկ քանի ընտիր
հատուածներ պիտի նուագէ : Հանդէսը
պիտի վերջանայ պարէթով մը :

Կը խնդրեմք . . . Խմբագիր , որ վե-
րոգրեալ ազգին տեղի մը շնորհել բա-
րեհաճիք ձեր պատուական թերթին է-
ջերուն մէջ , և ձեր ազգու խօսքերովն
ալ յորդորէք Ազնուասիրտ Ազգայինը որ
խրախուսեն երիտասարդական խումբը և
անոնց աղքատասիրական նպատակը պը-
սակեն իրենց ներկայութեամբ :

Ընդունեցէք . . . Խմբագիր անկեղծ
զգացմանցս հաւատարիքը :

21 փետր . 1866
Օրթապիւղ * * *

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
1866 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 27 ԿԻՐԱԿԻ ԳԻՉԵՐ ԺԱՄ 21/2

Պ Ո Լ Ի Կ Տ Ո Ս
ՎԿԱՅ ՀԱՅԿԱՋՆ
Ուրբէրէնէն Պ . Գաւիլէն Էլիլի-պաշա

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԻՍԵՆԵՍԻՏԷ :
ՊԵՏ-ՕՂԻՈՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՈՒՏԱ , ՅՕԹՕՂՐԱՅ ԱՊՏՈՒԼԻԱՅ
ՊԵՐԱՏԵՐԼԷՐ ՔԱՐԵՐՈՒՄԱ ՆԻՄԵՐՈ 549 .